

Za izboljšanje gmotnega stanja državnega uradništva.

(Dve važni seji: Glavne uprave Činovniškega Saveza in UJU.)

Seje glavne uprave »Činovniškega Saveza« v Beogradu dne 21. februarja t. l. so se udeležili predsednik Maks Lilleg, I. podpredsednik A. Skulj in predsednik Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva M. Rabrenović.

Predsednik »Činovniškega saveza« M. Jovanović je podal poročilo o uradniškem zakonu.

Vsi zastopniki so predložili težke gospodarske prilike v katerih žive državni nametenci v državi in izrazili so želje, da pri nese novi zakon uradništvu toliko zaželeno pobojšanje. Težnje našega uradništva je še posebej poudaril predsednik M. Lilleg in se v toplih besedah zavzel posebno za staro upokojece.

Predsednik UJU M. Rabrenović je govoril v prilog učiteljstva in je posebno poudaril težkoče, ki so nastale zaradi izplačevanja tanarin in kuriva učiteljstvu. Naglasil je potrebo, da se učiteljstvo izenači glede vseh prejemkov z ostalimi uradniki z isto izobrazbo, posebno pa, da se uredi plačevanje stanarine na ta način, da bo prejelo stanoarino učiteljstvo od države.

Ko se je razvila živahna razprava glede izpopolnitve organizacije celokupnega državnega uradništva, so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Upravi glavnega Činovniškega saveza se izrazi popolno zaupanje in zahvala za delo v činovniškem savezu, posebno pa za trud in delo pri zakonu v nadi, da je storil vse, kar je bilo mogoče, da se izboljšajo prejemki uradnikov II. in III. kategorije.

2. Naroča se, naj podvzame vse, da bo zakon sprejet čim prej, z veljavnostjo novega proračunskega leta.

3. Zaproši naj g. ministra financ, da sprejme posebno deputacijo, ki naj ponovno razloži g. ministru težki položaj državnih uradnikov, posebno staroupokojencev.

4. Glede sklicanja kongresa prepušča glavni upravi, da po svoji uvidenosti določi kraj in čas kongresa.

Kot posebni sklep je bil sprejet še predlog predsednika UJU M. Rabrenovića, da naj dobe vsi uradniki z isto izobrazbo isto stanarino iz državne blagajne.

Posebna deputacija je bila naslednjega dne sprejeta pri g. ministru financ, ki je tolažil želje in potrebe celokupnega državnega uradništva in ga prosila, naj se zavzame za kar najugodnejšo rešitev uradniškega zakona.

Seje izvršnega odbora UJU.

Ki se je vršila dne 22. februarja t. l. v Beogradu se je udeležil poverjenik A. Skulj s tovarišem Iv. Dimnikom in Josipom Ribičem, ki je zastopal obolelega tov. tajnika Josipa Kobala. Ker se je vršila istočasno tudi seja glavnega »Činovniškega saveza«, na kateri se je razpravljalo o uradniškem zakonu, je bilo nujno potrebno večje udeležbe od strani našega poverjenišva.

»Dački dom«.

Predsednik Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva je uvodoma podal razveseljivo gospodarsko stanje »Dačkega doma«, ki je proti visoki vrednosti le še malo obremenjen. Požrtvovalnost učiteljstva bo kmalu poravnala zadnje breme. Sedaj je namesčenih v domu poleg upravnih prostorov UJU nad 70 postelj za prenočevanje učiteljev in dece ob izletih in obiskih Beograda.

Ob tem poročilu smo si mislili slovenski delegati, kdaj se nam zasmeje oni čas, ko

bomo tudi mi v svoji hiši, ko bodo naše tovarišice in tovariši lahko prenočevali pod lastno streho. Od požrtvovalnosti in vztrajnosti je odvisno kdaj dočakamo ta dan, ki ga pripravljamo že dolgo vrsto let.

Notranje zadeve UJU.

Nadalje je poročal predsednik o nekaterih izpremembah v izvršnem odboru. Pozdravil je novo vstopivše članke izvršnega odbora.

Iz njegovega poročila smo zaznali, da lepo napreduje »Narodna Prosveta« in pedagogo glasilo »Učitelj«.

Poslovanje se v Udruženju lepo izpopolnjuje, pisarna je že povsem urejena.

Predsednik je bil sprejet tudi pri gosp. ministru prosvete in mu tolažil vse želje in potrebe učiteljstva.

Udruženje je podvzelo vse potrebne korake, da se vse učiteljstvo udruži v skupni stanovski organizaciji in tako pokaže pravo umevanje državnega in stanovskega edinstva.

Udruženje je podvzelo vse potrebne korake ob vsaki priliki v korist in obrambo svojih članov, posebno pa v izboljšanje našega gmotnega položaja.

Poročila poverjenikov.

Po predsednikovem poročilu so podali poverjeniki izbrana poročila o stanju in položaju v svojih poverjeništvih. Iz poročil je razvidno, da se organizacija vsepovsod lepo razvija in izpopolnjuje.

Razveseljivo je dejstvo, da je po minulih pretresljajih zavladala lepa in razveseljiva harmonija med vodstvom in poverjeništvom.

Uradniški zakon.

V zadevi uradniškega zakona je bil predsednik M. Rabrenović dvakrat pri g. ministru prosvete.

Udruženje pa je bilo tudi v stalnih stikih s predsedstvom »Činovniškega saveza«.

Ponovno je bil tov. predsednik v nedeljo, dne 22. t. m. pri g. ministru prosvete ter mu predložil vse želje učiteljstva in ga prosil za sprejem celokupnega izvršnega odbora s poverjeniki.

Ko so se razpravljale še razna važna stanovska in organizacijska vprašanja, je predsednik zaključil lepo uspešno sejo s poročilom, da je g. minister prosvete določil sprejem celokupnega izvršnega odbora in zastopnikov poverjeništev za ponedeljek ob 10. uri dopoldne.

Pri g. ministru prosvete.

Ob tri četrt ure trajajoči avdijenci je tov. predsednik UJU tolažil g. ministru vse težnje učiteljstva, posebno glede zakona o narodnih šolah, pravilnika učiteljskih stanarin in njihovih prejemkov po novem uradniškem zakonu, Glavnega Prosvetnega Sveta ter o različnih organizacijskih zadevah.

G. minister je odgovoril na poedina vprašanja in naglasil: Pravilnik k zakonu o narodnih šolah je bilo treba še izpopolniti in bo skoraj odobren.

Ko je še izrazil željo, naj vse učiteljstvo udružno v stanovski organizaciji tudi v bodoče z isto vnetost deluje za prosep države in prosvete naroda, se je poslovil po trideseturni avdijenci od zastopnikov Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva.

— Opozorilo prijavitelcem za sprejem v Učit. Samopomoč. Iz zadnjih let hrani U. S. par sto prijaviteljev in tovarišev, ki so prosili za sprejem v društvo pri naših poverjenikih na učiteljskih zborovanjih ali pa neposredno pri društveni upravi v Ljubljani. Društvena uprava jim je poslala položnice z označenim zneskom, s katerimi bi poravnali sprejemne pristojbine pri U. S. Do danes pa teh zneskov še niso nakazali. Zaradi tega ne morejo postati pravi člani U. S. njih družine (dediče) pa ne morejo biti dedične velikih denarnih podpor, kakršne nakazuje U. S. — danes 12.580 Din. — V teh dneh je razposlala društvena uprava položnice ali prijavnice — zadnje onim ki niso sporočili potrebnih rojstnih podatkov — vsem prijavitelcem iz leta 1929. in 1930. Nakažite na položnicah označene zneske takoj, da se Vas more vpisati v člansko knjigo kot prave člani. Kdor je prejel prijavnico, naj izpolni in jo potrdi v vrne društveni upravi, na kar dobi položnico za nakazilo sprejemnih pristojbin. Vabim vse tovariše in tovarišice, soproge in vdove učiteljev, ki še niste nad 45 let stari, da se takoj prijavite za sprejem v U. S. To bo le Vam in Vašim družinam v korist, ker si s članstvom pri U. S. zagotovite za slučaj nesreče — smrti — prav izdatno denarno podporo.

— Kako se meče učiteljstvo iz Kmetijske družbe. Iz sejnega zapisnika glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani, ki ga prinaša »Tovariš« v štev. 27. z dne 5. t. m. zve, kot bi bil tam navedeni učitelj v Laporju kdaj zaposlil Kmetijsko družbo za dovoljenje, da sme po novih pravilih še nadalje tajnikovati pri domači, od njega ustanovljeni Kmetijski podružnici. Koliko je resnice na tem predlogu je razvidno iz dotičnega odloka samega, ki se v uvodu dobesedno glasi tako-le: »Načelstvo Kmetijske podružnice v Laporju štev. 60 R/C, 10. februarja l. l. —

Tajnik te podružnice g. šolski upravitelj Fr. Vendramin je naslovil na Kmetijsko družbo dopis, v katerem prosi za pojasnilo, če sme biti voljen v podružnični odbor... (on, kakor tudi njegov tovariš L.). Dalje pravi ta odlomek med drugim: »Ker je pa v nekaterih podružnicah delovanje odvisno v veliki meri od oseb, ki so na kulturnem polju delovne in agilne, ne odgovarjajo pa določilom § 5. družbenih pravil (ker ne rede namreč vsaj enega govoda) in zato ne morejo biti redni člani, smatra glavni odbor, da je v takih primerih umestno, da se pristegne k sodelovanju te osebe, ker je to za delovanje in celo za obstoj podružnice neobhodno potrebno. V takih primerih sme po družnični odbor naprositi glavni odbor Kmetijske družbe za dovoljenje, da sme take osebe pritegniti v odbor.« Do danes pa ni še nihče prošil za slično dovoljenje ne jaz, ne podružnični odbor. Tega namreč tudi ni bilo nikoli potrebno, ker je bilo isto izdano že takoj v naslednjih vrsticah na istem odloku, pod isto številko in na isti strani. — Fr. Vendramin, šolski upravitelj v Laporju. — Opomba: Objava je bila izvršena dobesedno iz »Kmetovalca«, kakor iz »Kmetijske družbe« objavila izpisek iz sejnega zapisnika. — Uredn.

— Učiteljski dom, reg. zadruga z o. z. v Ljubljani. Vabilo na III. redni občni zbor Učiteljskega doma v Ljubljani, reg. zadruge z o. z., ki se bo vršil dne 19. marca 1931. v sobi odsekov UJU — Frančiškanska ulica 6 (sprednja hiša) v Ljubljani. Začetek ob 9. uri. Dnevni red: 1. Poročilo podnačelnika. 2. Poročilo tajnice. 3. Računski zaključek za III. poslovno leto. 4. Revizijsko poročilo. 5. Poročilo nadzorstva. 6. Volitve. 7. Slučajnosti. Opomba: Ako bi občni zbor ne bil sklepčen ob napovedani uri, se vrši čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število zastopanih zadrušnikov. V smislu § 16. zadržnih pravil je računski zaključek s prilogami razpložen v pisarni UJU vsem zadrušnikom na vpogled 14 dni po razglasitvi tega vabila. — Načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani, dne 22. februarja 1931. — Štravs Karel, s. r., podnačelnik. Malenšek Marija, s. r., tajnica. — Izpisek iz računskega zaključka. Celokupni promet je znašal Din 1.248.385:10. Vsega aktivnega premoženja je bilo ob koncu leta 1930: Gotovina v blagajni Din 230:97. Blago v zalogi je bilo vredno Din 26.281:50. Hranilne vloge Din 546.036:04. V poštni hranilnici je bilo Din 699:53. Na zemljišnih in igriščih imamo terjati Din 2521:17. Vrednostni papirji Din 28.220. Deleži pri Zvezi in drugje Din 887:50. Inventar je vreden Din 490. Skupno aktivno premoženje torej znaša Din 605.366:71. Ako primerjamo to vsoto z ono iz računskega zaključka za II. poslovno leto v znesku 558.803:32 vidimo, da je premoženje naraslo za Din 46.563:39. — Josip Kobal, s. r., blagajnik.

— Filmski aparat za šolo proda deška osnovna šola na Jesenicah. Filmski trakovi na razpolago. — Državna deška osnovna šola na Jesenicah.

— Zakon o narodnih šolah mora imeti vsaka učiteljica in vsak učitelj, ker mora poznati nove predpise, po katerih se mora ravnati. Rabite ga dnevno in ga morate imeti vedno pri roki. Učiteljska tiskarna je znižala svoji izdaji ceno na Din 15. Ta izdaja vsebuje tudi zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije ter vse potrebne določbe iz zakona o učiteljskih in srednjih šolah. Ako še nimate zakona, naročite ga takoj po dopisnici pri Učiteljski knjigarni v Ljubljani, dokler je še kaj zaloge.

Učiteljski pevski zbor UJU.

—pev. Pevski zbor učiteljstva UJU v Ljubljani sporoča vsem članom in članicam, da se bo vršil zadnji pevski tečaj za turnejo 27. februarja, začetek ob 20. uri samo za ženski zbor, 28. februarja začetek ob 8. uri ter 1. in 2. marca pa za mešani zbor v prostorih Glasbene Maticе. Polnoštevilna in točna udeležba strogo obvezna. — Odbor.

Osebnе zаdеvе.

—i Imenovanja učiteljskih novincev. Nameščene so sledeče učiteljske abiturientke: Volčjak Ljudmila pri Sv. Trojici pri Rakeku, Udir Franciška v Veliki Dolini pri Krškem, Levstek Danijela na Sladkem vrhu pri Mariboru, Cotič Marija v Prosenjakovcih pri Murski Soboti, Kolenc Marija v Križevcih pri Ljutomeru, Romold Zdenka v Rušah pri Mariboru, Aljančič Marija v Mokronogu, Krašovec Antonija v Šaloveh pri Murski Soboti, Ankele Marta v Križah pri Trzinu, Najžer Bronislava v Sv. Juriju ob Ščavnici, Arko Štefanija v Gornji Radgoni.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učit. Samopomoč v letu 1930. Iz računskega zaključka za leto 1930, naveden članom in prijateljem U. S. v obvestilo sledeče podatke: v letu 1930. je v društvo vstopilo 168 članov, umrlo je 30, izstopilo 13, izključenih je bilo 12 članov. Koncem leta 1930 je imelo društvo 2507 članov. Umrli vots je znašala 2%. Ob smrti je bil najstarejši član 88, a najmlajši 24 let star. Članski prispevek je znašal za enega člana za vse leto 156 Din. Društveniki so redno nakazovali članski prispevek, le mal odstotek ni bil točen s plačili. Koncem leta 1930. je znašal

zaostanek okroglo 20.000 Din. Izplačane posmrtnine družinam (dedičem) umrlih so znašale 370.160 Din. Od ustanovitve do danes je U. S. izplačala na posmrtninah znesek 1.502.922:50 Din. Denarni promet v letu 1930. je znašal 2.022.968:70 Din. Društvo ima svoje poverjenike (zupnike) v učiteljskih društvih, ki prav uspešno priporočajo svojim tovarišem (icam) vstop v U. S. nabirajo za njo člane in prijazno posreduje med pri-glašenci in upravo U. S. Vsem tem se društvena uprava ob sklepu leta za njih ustrezno ljubečost najljepše zahvaljuje in jih prosi pomoči še za naprej.

—g Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za 233. do 235. smrtini slučaj, to je: Viktorija Pristovšek, Ljubljana; Ljudmila Kostl, Senovo pri Rajhenburgu in Ivan Kiti, Sv. Križ pri Rogški Slatini. Članski prispevek znaša 16 Din, za zakonske pare 31 Din. Neporavnani zneski iz prejšnjih mesecev so prištet k temu znesku. Vsak član poravnava z zneskom na zadnji položnici vse plačilne obveznosti pri društvu. Posmrtnine za zadnje tri smrtne slučaje znašajo 37.630 Din. U. S. ima koncem februarja leta 1931. 2516 članov.

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

IZJAVA.

—s Učiteljstvo šoštanjkega učiteljskega društva zbrano na svojem zborovanju dne 14. februarja v Šoštanju, izjavlja, da se popolnoma strinja s spomenico podano na seji širjega sosveta v Ljubljani.

Vabila:

— BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 7. marca t. l. v Črnomlju. Predava dr. M. Kozina o zadrušništvu in B. Jurančič o delovni šoli.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ KONJICE bo zborovalo dne 4. marca. Zborovanje celodnevno. Začetek ob 9. uri v Narodnem domu. Udeležba obvezna.

— UČITEJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA. Ker se zaradi izredno neugodnega vremena ni mogel vršiti občni zbor našega društva dne 14. februarja, zato sklicujem zborovanje učiteljskega društva na dan 6. marca, in sicer na istem mestu, ob istem času in z istim dnevnim redom. — Za podpredsednika: Požegar.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRŠKI OKRAJ. Vabilo k zborovanju, ki se bo vršilo v soboto 7. marca 1931. ob 10. uri v šolski telovadnici v Krškem. Dnevni red: 1. Telovadni nastop in predavanje o sodobni telovadbi z lozirom na Tlašev sistem; predava tov. Iv. Lavrenčič iz Maribora. 2. O podmornicah; predava fregatni kapetan v pok. G. VI. Pfeifer. 3. O reformni šoli in o čitalnem pouku; predava tov. E. Dolinar. 4. Situacijsko poročilo. 5. Samostojni predlogi. 6. Slučajnosti. — Odbor.

— LOGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 7. marca 1931. v osnovni šoli na Rakeku. Pričetek ob 8. uri. Poleg društvenih poročil je na dnevnem redu tudi predavanje o zadrušništvu.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo dne 9. marca v Ptuj v risalnici Mladike ob 9. uri. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Dopisi. 3. Računstvo v nižjih treh razredih; referira tov. Kofol Ljudmila. 4. Nastop službe, referira tov. Čokl Ignacij. 5. Slučajnosti. — Odbor.

Poročila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI SREZ je zborovalo dne 7. februarja 1931. na Vidmu.

Statistika: Učiteljstva v okraju 124, včlanjenih 106, navzočih 70, t. j. 66%.

I. Pred zborovanjem je bila skupna hospitalizacija v poizkusnem razredu tov. Bitenca iz Leskovca, ki je v ta namen privedel svoj razred na Videm. Trajala je od 10. do 12.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministarstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24399/30 odobrenih pomožnih učil v zemljepisnem pouku

Slike za Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvnih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Kršulinu.

Znižana cena Din 296'—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/28 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrán.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosego ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Naročila se pošiljajo na:

Drž. pov. Nakladna knjizara, šolski odlo, v Zagrebu, ulica 52

Splošne vesti.

— Današnja številka je malo zakasnila zaradi sej v Beogradu.

— Za sreskega šolskega nadzornika v Ljubljani je imenovan Rado Grum, vadniški učitelj na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani.

— Prošnja p. n. učiteljstvu. Prejeli smo in objavljamo: Uprava Kmetijske Maticе v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, vljudno vabi k sodelovanju vse one gg. učitelje(ice), ki posvečajo tudi izven šole svoje sile prosveti in gospodarskemu napredku našega podeželja. Mnogo je še krajev, kjer nima Kmetijska Matica svojega poverjenika, ki bi z nabiranjem naročnikov širil dobro, poučno in predvsem kmetijsko-strokovno knjigo med naše kmetstvo ljudstvo. Zato ta naša prošnja. Obrnite se z dopisnico na gorenji naslov po podrobnejša navodila! Opozarjamo že danes, da izide v letošnji ediciji Kmetijske Maticе aktualno delo o zadrušništvu.

— Vsem p. n. subskribentom dr. Gogalovega dela »Pedagoške vrednote mladinskega gibanja« se tem potom sporoča, da knjiga vsled premajhnega odziva od strani prizadele naše javnosti — 675 priglasencev — ne izide. Vsi oni subskribenti, ki so vplačali kakšen znesek, dobe denar vrnjen, če to javijo podpisanimu blagajniku (Ljubljana, Poljski nasip št. 14/I.), v nasprotnem slučaju se jim bode vplačani znesek vpisal v dobro na račun članarine za leto 1931. Možno je, da izide dr. Gogalova knjiga kot redna knjiga pri Slov. šolski Matici za tekoče leto. — V Ljubljani, 24. februarja 1931. — Pavel Plesničar, blagajnik Slovenske šolske Maticе.